

Handläggare
Emma Sundling
Telefon: 08 508 287 36**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2018-01-30 p. 19

Utökad produktion av fjärrkyla, Fortum värme, Värtaverket

Anmälan av ändring av miljöfarlig verksamhet

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna anmälan
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad (bolaget) har inkommit med anmälan om ändring av verksamheten vid Värtaverket. Ändringen innebär att befintliga värmepumpar VP61 och VP62 som tillhör rökgaskondenseringen i KVV6, under sommartid när de inte används för värmeproduktion, ska användas för att producera fjärrkyla.

För Värtaverket i sin helhet finns en rad domar, såväl avseende den miljöfarliga verksamheten som vattenverksamhet. Övergripande gäller tillstånd för produktion av el och fjärrvärme i värmeverk och kraftvärmeverk inom Värtaverket, maximal produktion av 48 MW fjärrkyla samt begränsningar i vattenuttag från Lilla Värtan.

De 48 MW fjärrkyleproduktion som avses i domen sker idag i en anläggning benämnd KC Nimrod (genom pumparna KA101, KA201, KA301 och KA401). Produktionen av kyla sker således i en separat anläggning som, under del av året, också levererar värme till fjärrvärmenätet. Bolaget menar därför att ett ianspråktagande av – annars outnyttjade – delar av värmeanläggningen för att producera fjärrkyla kan hanteras som ett anmälningsärende enligt miljöbalken.

Miljöförvaltningen delar, mot bakgrund av att ändringen kan ske utan att tillståndgivna vattenuttag överskrids och att förändringen inte heller i övrigt innebär någon ökad miljöpåverkan, bolagets uppfattning. Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta att godkänna anmälan

Bakgrund

Värtaverket består av ett flertal förbränningsanläggningar; fyra värmeverk (VV1-4), tre kraftvärmeverk (KVV1, KVV6 och KVV8), en gasturbin (G3) samt en anläggning för produktion av fjärrkyla inom KC Nimrod. Fjärrkylan produceras genom att kondensorkyla från värmepumpar, s.k. spillkyla, nyttiggörs samt, vid behov, genom att värmepumparna drivs som sjövätkyllda kylmaskiner med bortkylning av värme via en vattentäkt i Lilla Värtan som också utnyttjas för uttag av kylvatten för Värtaverket.

Ärendet

Bolaget har inkommit med anmälan om ändring av verksamheten vid Värtaverket. Önskemålet är att, under sommartid då inte KVV6 är i drift och någon värmeutvinning kan göras, använda befintliga – avställda – värmepumpar vid KVV6 för att producera fjärrkyla. Pumparna drivs med hjälp av el.

Bolaget menar att detta kan betraktas som en mindre ändring av den tillståndsgivna verksamheten och att den tillkommande produktionen kan ske inom ramen för anläggningens villkor på sätt som redovisas nedan:

- Villkoren som miljödomstolen vid Nacka tingsrätt meddelade i deldom den 7 november 2007 (mål M1821-07) avseende produktion av fjärrkyla om 48 MW syftar till anläggningsdel KC Nimrod, vilket utgör en begränsad del av verksamheten inom Nimrod 7. Denna del påverkas ej.
- Villkoren som miljödomstolen vid Stockholms tingsrätt meddelade i domen den 21 maj 2001 (mål M378-00) reglerar flödet till maximalt 6230 m³/h. Planerat flöde med den nya anläggningen i samdrift med KC Nimrod kommer att uppgå till 5 500 m³/h. Villkoren innehålls därmed.
- Villkoren om maximalt nyttjande av 25 000 m³/h för Värtaverket kommer som redovisats att innehållas.
- Fjärrkyleproduktionen med värmepumpar/kylmaskiner är i sig inte tillståndspliktig. Utökningen av effekten på ca 22 MW är i relation till Fortum Värmes totala produktionskapacitet på ca 270 MW att anse som liten men samtidigt nödvändig.

Ärendets beredning

Ändringsanmälan har remitterats till Naturvårdsverket (NV), Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Länsstyrelsen i Stockholm, Lidingö stads miljö- och stadsbyggnadskontor, Östermalms stadsdelsförvaltning samt Djurgården-Lilla Värtans miljöskyddsförening.

NV och HaV har avstått från yttrande medan miljö- och stadsbyggnadskontoret i Lidingö tillstyrker. Länsstyrelsen har meddelat att man anser ändringen vara tillståndspliktig eftersom gällande dom begränsar fjärrkyleproduktionen till 48 MW. Länsstyrelsens bedömning är att denna produktionsgräns gäller för verksamheten oavsett i vilken verksamhetsdel som den planerade ändringen av kylproduktionen kommer att äga rum. Inga övriga yttranden har inkommit.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen konstaterar att såväl den befintliga som den nu önskade produktionen av fjärrkyla, sedda var för sig, utgör en anmälningspliktig verksamhet enligt 21 kap 16 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Anmälningsplikten gäller från 10 MW och uppåt och produktion av detta slag blir aldrig tillståndspliktig. Vidare kan konstateras att den föreslagna ändringen inte är att anse som tillståndspliktig med hänvisning till 1 kap 4 § 1-2 pp. i samma förordning. Detta eftersom ändringen i sig inte är tillståndspliktig oavsett omfattning på den producerade effekten (enligt ovan) och att förändringen inte bedöms innebära en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön.

Att fjärrkyleproduktionen trots detta tagits in i tillståndet för Värta- verket förutsätter miljöförvaltningen beror på att bolaget velat göra en samlad prövning av samtliga miljöfarliga verksamheter som bedrivs inom området. Noterbart förs ingen diskussion om fjärrkyleproduktionen eller dess eventuella påverkan i domen. Den i domen bestämda kapaciteten diskuteras inte heller utan förefaller ha bestämts utifrån den maximala kapaciteten för den befintliga anläggningen utan närmare överväganden. Det förefaller således inte finnas något miljömässigt skäl för den aktuella begränsningen.

Miljöförvaltningen konstaterar vidare att den nuvarande fjärrkylan, precis som bolaget angivit, produceras i en separat del inom Värtaverkets område. Den föreslagna ändringen berör inte denna produktionsanläggning.

En utökad produktion, och leverans, av fjärrkyla innebär att kylaggregat som idag drivs av el kan ersättas. Avslutningsvis anser förvaltningen därför att en utökad produktion av fjärrkyla, på föreslaget sätt och inom ramen för fastställda villkor, innebär en miljövinst utan utökad miljöpåverkan. Förvaltningen menar därför att anmälan ska godkännas.

Slut

Bilagor

1. Anmälan om ändring från Fortum Värme, inkl. teknisk beskrivning